

Datum
2023-11-29

Diarienummer
KS-2023/663.119

Handläggare
Alice Kyander
Alice.Kyander@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Öka graden av närproducerat kött i Huddinge – svar på motion väckt av Martin Nigals (SD) och Sven Pernils (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Med hänvisning till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 29 november 2023, avslås motionens första och andra yrkande, medan det tredje yrkandet anses besvarat.

Sammanfattning

Martin Nigals (SD) och Sven Pernils (SD) har den 20 mars 2023 väckt en motion om att öka graden av närproducerat kött i Huddinge. Motionärerna yrkar att:

- ”Kommunen låter utreda hur man kan bidra till att öka graden av närproducerat kött i Huddinge.”
- ”Kommunen undersöker förutsättningarna för att inskaffa egna djur för uppfödning av lokala bönder.”
- ”Kommunen tillser så att närproducerat kött i så stor utsträckning som möjligt tillhandahålles kommunens äldreboenden och elever i Huddinge.”

Kommunstyrelsens förvaltning anser att det inte finns något behov av att tillsätta en utredning enligt motionärernas förslag, då det är svårt att se vad en sådan utredning skulle medföra för nytta. Att hålla eller hyra in djur för naturbete görs av såväl kommunen som av andra aktörer i Huddinge redan idag.

Inköp av djur som hyrs in hos lokala bönder bedöms dock inte vara lämpligt om syftet är att kringgå upphandlingsreglerna. Förfarandet riskerar även att vara kostnadsdrivande om syftet är att köttet från de upphandlade djuren ska serveras i kommunens offentliga måltider. Även om det vore tillåtet är den mängd nötkreatur som skulle krävas för att täcka kommunens behov mycket stor. Förfarandet bedöms därmed varken vara lämpligt eller realistiskt att genomföra.

Eftersom det vid en upphandling inte är tillåtet att ställa krav på hur nära eller hur långt bort en produkt är odlad eller producerad, är det inte möjligt att i kommunens upphandlingar av livsmedel ställa krav på att produkterna ska vara

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

närproducerade. Däremot är det möjligt att ställa krav som omfattas av svensk lagstiftning, vilket också görs.

Med hänvisning till ovanstående föreslår kommunstyrelsens förvaltning att motionens första och andra yrkande avslås och att motionens tredje yrkande anses besvarat.

Beskrivning av ärendet

Martin Nigals (SD) och Sven Pernils (SD) har den 20 mars 2023 väckt en motion om att öka graden av närproducerat kött i Huddinge (bilaga 1). Motionärerna skriver att det är viktigt att det finns närproducerad mat i Huddinge och att kommunen därför skulle kunna upplåta kommunal mark för boskapsdjur som sedan kan bli lokalproducerat kött i kommunens skolor och äldreboenden. Det skulle också bidra till att hålla ängar och hagar öppna. Motionärerna anser även att det är viktigt att Huddinges skattepengar stannar i kommunen eller åtminstone inom länet, när så är möjligt.

I motionen hänvisas till Härjedalens kommun som beskrivs ha införskaffat nötkreatur för att kunna tillhandahålla närproducerat kött till äldreboenden och skolor i sin kommun.

Motionärerna yrkar att:

- ”Kommunen låter utreda hur man kan bidra till att öka graden av närproducerat kött i Huddinge.”
- ”Kommunen undersöker förutsättningarna för att inskaffa egna djur för uppfödning av lokala bönder.”
- ”Kommunen tillser så att närproducerat kött i så stor utsträckning som möjligt tillhandahålles kommunens äldreboenden och elever i Huddinge.”

Motionen har remitterats till förskolenämnden, grundskolenämnden, gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, natur- och stadsmiljönämnden samt vård- och omsorgsnämnden.

Remissvar

Förskolenämnden och grundskolenämnden

Förskolenämnden och grundskolenämnden har antagit varsitt likalydande yttrande (bilagor 2 och 3) till kommunstyrelsen över motionen. Nämnderna framhåller bland annat att kommunen måste följa de krav som finns avseende upphandling och inköp av livsmedel.

Med utgångspunkt i uppgifter från Härjedalens kommun avseende antal serverade måltider per dag och antal nötkreatur, visar nämnderna att Huddinge skulle behöva cirka 790 nötkreatur för att täcka en tredjedel av kommunens totala behov av nötkött per år. Enligt Jordbruksverkets CDB-register finns det i dagsläget tio anläggningar som håller sammanlagt 130 nötkreatur i Huddinge kommun.

Datum
2023-11-29

Diarienummer
KS-2023/663.119

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden skriver i sitt yttrande (bilaga 4) att kommunen är bunden att göra inköp av livsmedel enligt genomförda upphandlingar. I kommunens måltidspolicy anges också att höga sociala och miljömässiga krav ska ställas vid inköp och upphandling av livsmedel samt att närproducerade livsmedel ska främjas när det är ekonomiskt möjligt, för att minska klimatpåverkan.

Nämnden framhåller även att kommunen är skyldig enligt kommunallagen att behandla alla kommunmedlemmar lika och att det inte är tillåtet att gynna enskilda näringsidkare. Däremot kan kommunen genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen eller regionen.

Natur- och stadsmiljönämnden

I natur- och stadsmiljönämndens yttrande (bilaga 5) understryks att förutsättningarna för Huddinge kommun skiljer sig åt från Härjedalens kommuns förutsättningar, bland annat vad gäller antal hektar betesmark och andel skyddad natur. Huddinge kommun har dock flera gårdar som arrenderas eller har arrenderats ut till bönder under tidsbestämda perioder. Natur- och stadsmiljönämnden framhåller vidare att det finns en mängd aspekter som skulle behöva utredas om kommunen väljer att gå vidare med förslagen i motionen.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden skriver i sitt yttrande (bilaga 6) att det, utöver nationella lagar, föreskrifter och rekommendationer, är kommunens måltidspolicy som styr vilken mat som tillagas och serveras på kommunens äldreboenden. Måltidspolicyn styr arbetet med att kvalitetssäkra måltidsverksamheten och anger hur man ska arbeta med hållbarhet.

Om upphandling

I lagen om offentlig upphandling regleras vilka krav som får ställas i upphandlingar. Det är inte tillåtet att ställa krav på hur nära eller hur långt bort en produkt är odlad eller producerad, utifrån principen om varors och tjänsters fria rörlighet inom EU. Detta då det skulle strida mot de grundläggande EU-rättsliga principerna om icke-diskriminering, likabehandling och proportionalitet. Det är inte heller alltid tillåtet att ställa geografiskt begränsande krav, utifrån samma principer. I Härjedalens kommuns fall köper kommunen in nötkreatur och därefter tjänsten att ta hand om djuren till dess att de är redo för slakt. De fränkopplar på så vis förfarandet från upphandling av livsmedel.

Detta förfarande innebär ett antal parallella upphandlingsförfaranden som, om de hanteras korrekt, kan vara förenliga med gällande lagstiftning. Det är alltså möjligt att upphandla levande djur såsom upphandling av tjänst, i stället för som upphandling av livsmedel. En sådan tjänst måste dock omfattas av den kommunala kompetensen för att kommunen ska få befatta sig med den. För att förfarandet ska vara lämpligt måste det även finnas ett godtagbart egentligt syfte med att upphandla levande djur – exempelvis som leverantör av ekosystemtjänster

Datum
2023-11-29

Diarienummer
KS-2023/663.119

(i form av bete). Det är inte möjligt att använda upplägget som ett sätt att kringgå upphandlingsreglerna.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltning anser att det inte finns något behov av att tillsätta en utredning enligt motionärernas förslag, då det är svårt att se vad en sådan utredning skulle medföra för nytta. Att hålla eller hyra in djur för naturbete görs av såväl kommunen som av andra aktörer i Huddinge redan idag. Om behov av att utöka mängden betande djur i kommunen finns, till exempel för att bättre kunna bibehålla öppna odlingslandskap, bedömer kommunstyrelsens förvaltning att det redan idag finns möjlighet att göra detta.

Inköp av djur som hyrs in hos lokala bönder bedöms dock inte vara lämpligt om syftet är att kringgå upphandlingsreglerna. Förfarandet riskerar även att vara kostnadsdrivande om syftet är att köttet från de upphandlade djuren ska serveras i kommunens offentliga måltider. Även om det vore tillåtet visar förskole- och grundskolenämndens uppgifter att den mängd nötkreatur som skulle krävas för att täcka kommunens behov är mycket stor. Förfarandet bedöms därmed varken vara lämpligt eller realistiskt att genomföra.

Eftersom det vid en upphandling inte är tillåtet att ställa krav på hur nära eller hur långt bort en produkt är odlad eller producerad, är det inte möjligt att i kommunens upphandlingar av livsmedel ställa krav på att produkterna ska vara närproducerade. Däremot är det möjligt att ställa krav som omfattas av svensk lagstiftning, vilket också görs vad gäller exempelvis upphandling av livsmedel, såsom kött- och charkprodukter.

Med hänvisning till ovanstående föreslår kommunstyrelsens förvaltning att motionens första och andra yrkande avslås och att motionens tredje yrkande anses besvarat.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser för kommunen.

Camilla Broo
Kommundirektör

Anna Tengelin Skoog
Biträdande kommundirektör

Datum
2023-11-29

Diarienummer
KS-2023/663.119

Bilagor

- Bilaga 1. Öka graden av närproducerat kött i Huddinge – motion väckt av Martin Nigals (SD) och Sven Pernils (SD)
- Bilaga 2. Förskolenämndens remissvar 2023-09-13 § 9
- Bilaga 3. Grundskolenämndens remissvar 2023-09-12 § 9
- Bilaga 4. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens remissvar 2023-09-13 § 3
- Bilaga 5. Natur- och stadsmiljönämndens remissvar 2023-09-07 § 13
- Bilaga 6. Vård- och omsorgsnämndens remissvar 2023-09-13 § 11

Beslutet ska skickas till

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Natur- och stadsmiljönämnden